

Zadnje ure Jude (Jehude) Iškarijota¹

Jehudá se napoti proti Ribjim vratom.

Trije napol goli možje klekajoče nosijo vsak svoj križ. Prebičanim do krvi na telesu temnijo proge bičanja in znoja. Lasje jim silijo v oči, njihove brade so kuštrave, razcefrane.

Tretji zamaknjeno stoji pod težkim tramom, ki ga teži, da se malone zgrudi. Ta tretji je Ješua bar Josif.

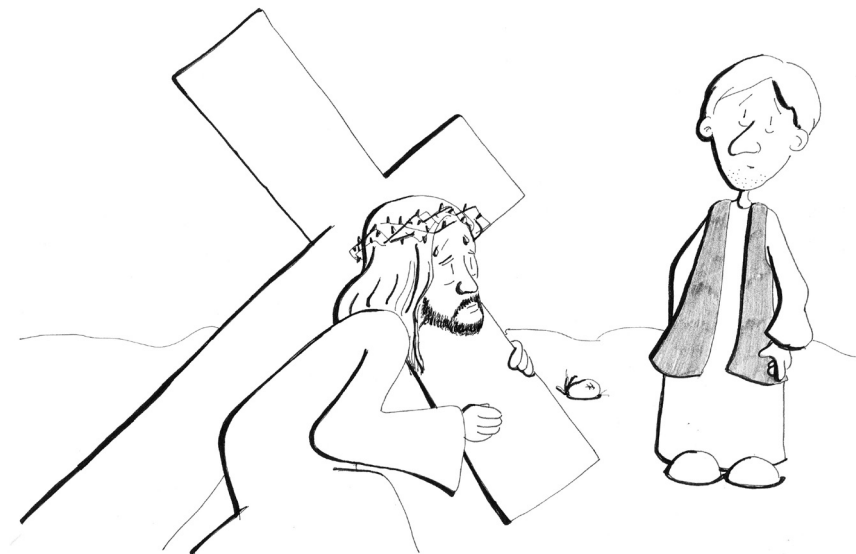
Nabi (prerok). Učenik. Sin človekov. Maziljenec.

Jehudá stoji pred vrati, do kraja bled, ustnice, obradek, vse telo se mu trese. Zakaj ne pride sedaj iz nebes dvanajst legij angelov? Zakaj se sedaj ne zgrudijo rablji in ne umro? Zakaj se ne odpre nebo, zakaj ne zadoni tisti slovesni glas: "Ta je moj ljubljeni Sin!" Temna, dimnasta je pokrajina, svetloba pojenja. Roj nadležnih brenčečih muh se spusti na Ješuov okrvavljeni obraz.

Z rokami se oprijema težkega trama. Stopi na svojo dolgo spodnjo obleko in malo je manjkalo, da ni spet padel. Jehudá zavpije. V tistem trenutku ga Ješua pogleda. Njegov okrvavljeni, prepoteni, od muh pokriti obraz se obrne k Jehudi. Njegove oči počivajo na nesrečnem apostolu, spoznale so ga. Njegove od udarcev zatečene, razparane ustnice trznejo, kot da bi se mu hotele nasmehniti. Morda pa to ni bil nasmeh – kakor bi sploh mogel biti nasmeh – ampak nehoten izraz hude muke. V Jehudovo srce in v nadlahtnico se zarine bolečina.

Jehudá vstopi skozi vrata h Kathrosu, velikemu blagajniku tempeljske zakladnice.

Kathros odloži pisalo, odrine voščeno tablico, se udobno namesti v naslonjaču in za silo odpre tolsta usta. Nekaj trenutkov bulji v Jehudo. Ta pa vzravnano stoji in mu mirno zre v oči.

"Kako si že rekel, Jehudá bar ... Simon? Kaj hočeš? Čemu si sploh prinesel sem ta denar?"

"Hočem ga dati v tempeljsko zakladnico. Tudi prej sem tako dajal."

"V tempeljsko zakladnico? Nisi ti tisti, ki si nábija (preroka) izročil?"

"Jaz sem," reče Jehuda mirno in se nasloni na mizico.

"V tempeljsko zakladnico? Ta denar?"

"Ker sem grešil, izdal sem nedolžno kri."

Zavlada nerazumljiva, strahotna tišina. Vsi buljijo v Jehudo kakor v voščen kip, ki se plaho odteguje. Kathros vrže hiter pogled na višjega uslužbenca in ta pogled izda, kar je hotel povedati: ta mož je nor. Nato tiho reče:

"Katero nedolžno kri?"

"Mesijevo."

"Pa vendar, o kom govoriš? Kaj hočeš povedati? Kdo je ta Mesija?"

"Ješua, bar Josif. Maziljenec. Mesija."

"Prav, prav, toda to je tvoja stvar. Vendar tega denarja ne moremo sprejeti. Je cena krvi."

"Cena krvi," se začudi Jehudá, kakor da bi ga kdo vbodel v prsi. "Cena krvi? Izplačati vam ni bilo nečedno dejanje, sprejeti nazaj pa naj bi bilo že nečednost? Je to zakon, postava? Je to tvoj zakon, tvoja postava?"

"Poberi svoj denar in izgini od tod!" zavrešči višji uslužbenec, ves pobesnel. "Vsak Hebrejec ve, da je to nečeden denar. Umazan denar! Ne sme priti v tempeljsko zakladnico!"

Jehudá mirno vzame svoj sveženj denarja in brez besede odide iz sobe.

Z neko lahkotno prostodušnostjo hiti po hodnikih proti Dvoru Hebrejcev. Mnogo se jih gnete tam. Pobožni, dostojanstveni možje v svečanih oblačilih lahkotno stopicajo po kockastem kamnišču, razpravljajo, razlagajo, razglabljajo o večno veljavnih rečeh in si pri tem gladijo brade. Mnogi z duhovniki urejajo svoje zadeve glede daritev. Čemu so tukaj? Čemu prinašajo dar za daritve? Čemu ne drvijo k usmrтитvam? Zares, kaj pravzaprav iščejo tukaj?

Če pa so že tu, naj bo tu tudi njihov denar. Oni so plačevali tempeljski davek, naj ga sedaj dobijo vrnjenega. To bo pravično.

Ustavi se ob veliki stopničasti zgradbi, zgradbi oltarja žgalnih daritev. Razveže cunjasti sveženj in si na dlan siplje denar. Pretehta ga, da zažvenketa.

Nato ga začne razsejavati kakor sejalec pšenico.

Zamahne z roko in deset, dvanajst srebrnih denarijev se zablika v zraku. Spet vzame nove v dlan, zamahne, naj jih pade čim več in čim dlje. Vsi naj jih dobijo.

Denariji se obračajo, švigajo, se lesketajo v sončni svetlobi, se kotalijo, cingljajo po tlaku. Nekateri padejo na smetišče, nekateri med reže kamnitega tlaka, spet drugi pred noge mož. Z začudenimi očmi sledijo denarijem, ne vedo, kaj se pravzaprav godi, in čemu se to godi. Težko verjamejo, da je to pristen denarij, da nekdo trosi prave srebrnike tu, na Dvoru Hebrejcev, kamor ni dovoljeno nositi rimskega poganskega denarja. Ne morejo se več upirati skušnjavi. Najprej samohotno, po naključju, ko pa vidijo, da jih vedno več sega po njem, se pohlepno, hlastno, prerivajoče podijo za denarjem. Vsepovsod naglo grabijo po njem, lovijo ga v zraku, stiskajo ga v pesti, z nogami se dokopavajo do njega, z nohti brskajo za njim med špranjami ...

V trenutku nastane pravo prerivanje. Suvajo drug drugega, kričijo, se prerekajo ...

"Ta je moj! Imel sem ga že v roki!"

"Ne dam ti ga! Ne bodi nasilen!"

"Sramuj se, bogato si oblečen in kljub temu mi ga hočeš vzeti! Doma imam lačne otroke!" Kakor jastrebi nad mrhovino tlačijo, gazijo, trgajo drug drugega, vreščijo in si stopajo na noge.

Jehudá jih dolgo in zadovoljno gleda. Glej, cena krvi jim ni umazana! Kako grabijo, lovijo, se podijo, hlastajo. Nekaterim se posreči ujeti po tri ali štiri denarije, da jih srečni skrbno skrijejo v vrečico. Le odnesite jih! Skrijte jih, naj se pomnožijo! Njihovi predniki so nekoč tako grabili za čudežno jed, za mano, Jehudá pa sedaj mednje trosi denarije, pristne srebrnike, umazani denar, ceno krvi, prave rimske denarije ...

Prevedel: Ivan Pucko

1. Odlomek iz romana: János Kodolányi (1899–1969), *Én vagyok* (Jaz sem). Besedilo nam je prijazno posredoval škof dr. Jožef Smej. Ilustracije: Fani Pečar.